

Kjöbenhavnsposten.

Redigeret og udgiven af A. P. Liunge.

9de Aarg.

Onsdag d. 11. Novbr. 1835.

Nº 273.

forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Om et Centralpunkt i Kjøbenhavn for Dagvognsbefordringen. (Modbemærkninger.)

En Forfatter har i Kjøbenhavnsposten Nr. 250 for dette Aar anført adskillige Betragtninger om et Centralpunkt for Dagvognsbefordringen i Kjøbenhavn, hvis Indhold i det Bæsentlige gaaer ud paa, at det synes gavnligt, at et saadant Punkt gaves, at Hr. Knirsch's Gaard paa Kongens Nytorv ikke er skifket dertil, at derimod Postgaarden synes et bekvæmt Sted, og at de Reisende med Dagvognen i Nødsfald ikke vilde ansee paa at udgive „en lille Skilling“ i Betragtning af den Fordeel, der vilde opstaae ved det Offentlige Indblanding i denne Sag.

Da Anmelderen heraf tilveels er af forskjellige Tanker fra ovenmeldte Forf., maatte det tillades ham nærmere at udvikle sin Mening om denne Gjenstand.

Det synes ikke saa ubetinget at kunne antages, at et saadant Centralpunkt virkelig er saa ontfælt som det angives; thi hvad skal egentlig derved opnaaes? den fornemste Ting skulde formodentlig være, at de Reisende, hvad enten de vilde benytte sig af den nordlige, vestlige eller sydlige Route, da strax kunde vide hvor man skulde henvende sig, for at bestille sin Plads, og hvor man skulde møde. Men herimod synes det at kunne indvendes, at den Reisende snart faaer at vide fra hvilken Gjæstgivergaard den Dagvogn, hvormed han vil befordres, bliver expediteret, og at det er der han har at henvende sig for at faae sin Plads beslægt. Skulde endnu nogen Mangel i denne Henseende eksistere, da vil den lettest hæves ved at i den Tabel, som haves over Dagvognsbefordringen, blev tillige anført Gjæstgiverstedets Beliggenhed, hvor Bestillingerne modtages, og vilde man endnu opnaae en større Guildkommenhed, var det ikke videre end at ophænge denne Tabel paa forskjellige offentlige Steder, f. Ex. Gjæstgivergaarde, Postgaarden, eller man kunde indrette og udhænge et passende Skilt eller jævnligt bekjendtgjøre det fornødne

i Aviserne: noget som vedkommende Dagvogns-Entrepreneur er tildeels allerede have besøgt, deels ville finde i deres egen Interesse at udføre.

En anden Fordeel kunde man tænke sig, ved at de Reisende fik et rummeligt og passende Sted til at samles og til Af- og Paapakningen af deres Reisetoi. Det forekommer imidlertid Anm. — der er bekjendt med de fleste fremmede Landes Indretninger i denne Henseende — at de allerede tilværende Foranstaltninger kun lade lidet tilbage at ønske, og at ogsaa dette fuldkomment kan overlades til Entrepreneurernes egen Forsorg. Overalt hvor Dagvogne afgaae eller ankomme haves Værelser parat til de Reisendes Brug og Gaardene ere i Almindelighed store nok til at rumme de Reisende og deres Venner, som ledsgage dem; i det ringeste synes Postgaarden med sit indknebne Reisendes Værelse, dens Mangel paa Restauration og den Brug, der tillige maa gjøres af den til Pakkepostens Expedition og andre Forretninger kun lidet skikit til at give et Fortrin for de private Expeditionsleder.

Det maa derhos bemerkes, at hverken i England eller Frankrig, hvor dog Diligence-Indretningerne ere brægte til en Fuldkommenhed, som vi ikke i mangfoldige Aar kunne gjøre os Haab om at opnaae, findes offentlige Centralpunkter for Expeditionen. Diligencerne udgaae der fra forskjellige Steder, som oftest Gjæstgivergaardene, og Alt gaaer meget godt og ordentligt til.

At gjøre Hr. Knirsch's Gaard til et saadant Punkt, synes vistnok meget uhensigtsmæssigt; thi som Forfatteren anfører, vilde den største Deel af de Reisende kun have at sege derhen for at få samme Bei tilbage, hvoreværd baade Uleilighed og Tidspilde vilde forårsages. Det vilde ikke være stort galere at lægge Centralpunktet paa Toldboden eller paa Christianshavn; thi det er bekjendt nok, at de fleste Reisende, som sege Dagvognsbefordring, opholde sig i Nærheden af Vester- og Norreport, og tager man deres Farv i Betragtning, bor ogsaa Usgangs- og Ankoststederne være der.

Tra denne Side betragtet vilde ei heller den Kongelige Postgaard være et passende Sted, thi fjendt den ligger

forstellige Directioner og Autoriteter i og ubenfor Hovedstaden et Antal Gratis-Expl. af Folkebladet, samt af de paa Selskabets Bekostning udkomne og udkommende Skrifter. Om Modtagelsen af disse Tilbud (heriblandt ogsaa af Directionerne for de militaire Hospitaler og Commandantskaberne i Citadellet og Nyboder), meddelettes Selskabet Underretning, ligesom det blev sat i Kundskab om, at Kjøbenhavn's Gouvernement, paa det Samme gjorte Tilbud af Expl. til de resp. Wagtsruer, havde givet det Svar, at det vel erkendtlig paaskjonne tilbudet, men ikke kunde modtage det, fordi slig Læsning vilde afdrage de Commandohavende fra Opfyldelsen af deres Tjenesteplicht og distrahere de Gemene fra den høist fornødne Læsning af Felt- og Tjenestereglementet. Den Sensation, dette saaledes motiverede Aflag vakte hos hele Forsamlingen, behøve vi ikke at omtale. — Slutteligen forelagdes Selskabet, til Discussion og Antagelse, det udarbeidede Lovforslag, der, med nogle faa Tillæg, er conformt med de ved Generalforsamlingen den 27de April d. A., vedtagne Grundbestemmelser, ved hvilken Lejlighed et indgivet Forslag til nogle tilhæfts uvæsentlige Modificationer i enkelte Paragrapher af samme tillige blev discuteret.

— Fra Rom skrives under 22de f. M.: "Thorvaldsen har modelleret tvende Udkast i Frontespiceform, som ere bestemte for Kjøbenhavn. Det ene Basrelief, for Slotskirken, forestiller Christi Opstandelse, i det Sieblik, da Forloseren forlader Graven, ved hvis Indgang tvende knælende Engle yde ham deres Tilbedelse. Sovende Krigere, af hvilke tvende ere i Begreb med at vaagne, danne i mangfoldige Grupper, i sidende og liggende Stilling, paa begge Sider af Graven, Grundens Pyramidalform. De tre Marier, som Episode, sees i det Fjerne. — Det andet Basrelief: Kong Salomons Dom er bestemt for Raa- og Domhuset. Thorvaldsen viser sig ogsaa heri som en Meester, der, ved sin Rigdom af Ideer, med lige Farighed veed at behandle saavel den christelige Religion som den græske Mythologi."

— Efterat "Rieler Correspondenzblatt" af 31te f. M. havde berettet, at Studiosus Weisbrodt fra Neumünster, der siden Decbr. 1833 havde befundet sig i Untersøgelses-Arrest i Kiel, fordi han i Duel havde skudt en af sine Commilitoner, var undveget fra sin Bevogter — har den Paagjeldende i s. Bl. af 4de ds. bekjendtgjordt, at det var hans Bevogter, der, "paa hans sædvanlige Spadsretour i Staden", havde forladt ham. Under dennes Farværelse besøgte han nogle Bekjendte, blev hele Dagen og næste Nat i Kiel, foretog sig den næste Morgen med flere Bekjendte en Lystreise til Slesvig (hvorm han i et Brev undertruede Rektoren, med løfte om at komme tilbage), og vendte to Dage efter frivillig tilbage; hvorpaan han strax selv forsøbte sig til Carceret.

— I Aarhus Avis af 31te f. M. læses følgende:

Til Redacteurerne af dansk Folkeblad.

De have, m. h., paastaaet, "at ingen Belsignelse hvilte over de danske Stænders Sammenkomster i October 1660, og at ingen taknemmelig Thukommelse har overlevet dem, fordi Egennytte og fjendtlig Partiaand regjerede." De have paastaaet, "at ingen delsindet og forstandig Borger kan ønske Stender, som hine, tilbage." De fremhæve derimod de nærværende Octoberdage med den Bemærkning, "at vores Esterkommere ville

see tilbage til dem, som til et myt. Ussit af den danske Historie." — Det forekommer os, som om disse Deres Paastande ere noget eensidige, for ikke at sige uretfærdige. Vi mener, Sandheden ubesaarende, at torde paastaae, at hvor stormende end den danske Rigsdag 1660 kan have været, var det dog netop af denne Storm der udviklede sig den mest velgjærende No, den største Belsignelse for Fædrelandet. I enhver stor Forsamling maa nødvendigt foresides forskelligartede Elementer og at der af disse maa udvikle sig en sag fyrlig Opposition, som den kan finde Sted inden Fædrelandskjærlighedens og Besindighedens Grænder, maae Alle, som det vedkommer, onse. Vi formene, at en Rigsdag eller Stadsforsamling i den Grad trænger til en levende og fornægtig Opposition, at Man, hvor denne ikke indfinner sig af sig selv, maa sege at fremkalde den. Det er Oppositionen, der gnider de svære Nine og mehder de Tunger, som tale i Forsamlingen, sin Blod; det er Oppositionen, som gyder frisk Blod i den slappede Organismes Arter. — De ville ikke kunne nægte, m. h., at en saadan Opposition fandt Sted i hine Octoberdage. Om ogsaa Egennytten og Partiaanden vare der, saa regjerede de dog ikke, thi Oppositionen var der med. Det var den hellige Menighed, der opponerede mod Usurpationen; det var Kjærligheden til Konge og Fædreland, der opponerede mod tunske Smaatyanner. Naar ingen Belsignelse havde hvilet over de danske Stænders Sammenkomster, da havde vel neppe Frederik den Tredie Selv opmuntret dem, fra hvilke Oppositionen gifte ud, til at fortsætte deres Sessioner. Men at han, med en saadan Opmuntring, sluttede sin Tale til Besindighedens og Borgerlandens Deputerede hin i 8de October, vil være Dem, m. h., bekjendt. Og at denne Konge endnu mindre vilde have modtaget Enevoldsmagten af en Forsamling, hvis Fædet var uden Belsignelse, betenk De Dem vel neppe paa at indromme. Rigets beklagelsesværdige Forfatning krevede dengang en ny Regjeringsform. Havde, som De paastaaer, Egennytten og fjendtlig Partiaand regjeredt, da var Frederik den Tredie albrig blevet Enevoldsregent. At ingen taknemmelig Thukommelse har overlevet denne Revolution, er en Paastaaed, for hvilken De, m. h., maa stande Sehested's, Svane's og Mansen's Maner til Ansvar. Vi ere ikke i stand til i en nogenlunde taalelig Harmoni at oplose den frygtelig-fjærende Modsigelse, at der har hvilet en Forbandelse over Rigsdagsessionerne i October 1660, idet Egennytte og fjendtlig Partiaand have regjeredt, og at der endda har været Glæde over Land og Rig, da Magten blev nedlagt udelelt i Kongens Haand. Hvorledes var dette muligt? Kongen Selv bidrog, efter Historiens Vidnesbyrd, Intet dertil. Han lod den hele, evigmindesværdige Katastrofe udvikle sig fri, uden med en eneste Finger at gribe ind i Begivenhedernes hjul. Han stolede paa det opponerende Element i Stændernes Forsamlinger. Han forudsaae, at det vilde vorde herskende, at Egennytten og Partiaanden vilde ligge under, og at Belsignelsen vilde udvikle sig gjennem den store Gjæringssproces. — Vi paastaaer derfor, at en levende, en taknemmelig Thukommelse har overlevet de danske Stænders Forsamlinger i October 1660, og at de have begrundet en ny Era i den danske Historie. — Hvorfor vi nu ikke skalne onse os Stender af nogen Lighed med hine tilbage, indse vi ikke. Disputen fandt nistnok Sted i hine Dage, men kunne vi da onse dem fjerne fra